

Posudek na disertační práci Jindřicha Plzáka

**Nové dokumentační metody archeologických faktů (Aspekty trojrozměrného digitálního prostředí v archeologii na příkladech s movitými a nemovitými památkami),
Plzeň 2016**

Mgr. Jindřich Plzák je znám účastníkem pravidelných konferencí Počítačová podpora v archeologii jako velký propagátor nových dokumentačních technologií a experimentátor na poli 3D vizualizace archeologických památek. Nepřekvapí proto, že i jeho disertace byla zaměřena tímto směrem. Již předem však musím bohužel konstatovat, že přes některé sympatické rysy jakými je zápal pro věc, inovátorství či snaha zpopularizovat nové metody mezi archeology práce nakonec zklamala, především v celkové koncepci.

Disertace je rozdělena do dvou hlavních částí. První polovina práce je vyloženě kompilační. To by nemusel být zásadní problém, pokud by shromážděné informace nebyly chaoticky roztříštěny do různých kapitol, které se navzájem tematicky překrývají. Takto zde máme kapitolu 7 lakonicky nazvanou „Software“ a pak i kapitolu 10 nazvanou „Obecné softwarové zpracování 3D dat ze skenerů“. Mezi kapitoly 7 „Software“ a kapitolu 9 „Sběr 3D dat a jejich problematika“ je zcela nelogicky vložena kapitola „Oprávnění a právo“ o duševním vlastnictví a různých typech licencí, které s problematikou 3D dokumentace bezprostředně nesouvisí. Takto by se dalo pokračovat mnoha dalšími příklady. Celá první část disertace působí dojmem jakéhosi špatně seskládaného puzzle. Především však nepřináší žádné ucelené poznání. Jde o informační pelmel na dané téma.

Druhá část je přece jen o něco více autorská. Je to soubor jedenácti příkladů, na kterých Jindřich Plzák ukazuje, jak se naučil ovládat jednotlivé firemní softwary a přístroje pro pořizování 3D dat. Sám žádné nové metody nevyvíjí. Pokud se v textu objeví jiná než běžná komerční řešení od zavedených firem, pak se jedná o aplikace od jiných autorů - např. rekonstrukce povrchu mincí pomocí stolního skeneru od O. Nedvěda (nepublikovaná diplomová práce FAV ZČU). V podstatě zde není vyřešen žádný zásadnější vědecký problém. Všechny případové studie mají za úkol pouze ilustrovat stávající metody 3D digitální dokumentace na příkladech z archeologické praxe. A opět vzniká jakýsi nepřehledný

galimatyáš. Na jedné úrovni se zde prezentuje digitalizace tzv. Hroznatovy mísy z kláštera v Teplé i zpracování data z leteckého laserového skenování, přičemž součástí této kapitoly je „evropský přehled“ dostupných dat z různých zemí. To je zcela jiná disciplína, u nás zpracovaná v poslední době na vysoké úrovni např. M. Gojdou a J. Johnem (Plzeň 2013).

Těžko o disertaci Jindřicha Plzáka napsat něco více. Sám autor její přínos zhodnotil takto: „Jednoznačným závěrem .. je, že je stále nutné se snažit objevovat nové možnosti aplikace ... a zajímavé výzkumné otázky ... , které mohou přinést zajímavé odpovědi“. Takové nicneříkající klišé je zcela symptomatické pro celou práci (včetně neobratné stylistiky), která podle mého názoru neobsahuje původní výsledky, které by šlo uveřejnit jako celek, jak to předpokládá vysokoškolský zákon u disertací. V tomto ohledu neprokázal disertant „připravenost k samostatné činnosti v oblasti výzkumu nebo vývoje“. Po značných úpravách by snad z předloženého spisu mohla vzniknout zajímavá skripta, nikoli však originální a objevná vědecká práce. Na tomto konstatování bohužel nemění nic ani to, že součástí práce jsou „úžasné trojrozměrné vizualizace“, jak si je sám pro sebe zhodnotil ve svém Závěru J. Plzák.

Dosavadní publikační aktivita disertanta není příliš bohatá. Uvádí čtyři české práce, z toho dvě v tisku. Oba vydané příspěvky navíc vznikly ve spoluautorství.

Z těchto důvodů nemohu práci doporučit k dalšímu řízení.

V Brně dne 2.1. 2017

Prof. Mgr. Jiří Macháček, Ph.D.